

Sveučilište i lokalna zajednica: kako osnažiti veze?

- Završno izvješće o provedbi projekta -

Rijeka, prosinac 2011. godine

Sveučilište i lokalna zajednica: kako osnažiti veze?

Cilj projekta:

Unaprijediti kvalitetu suradnje lokalne i akademske zajednice u kontekstu razvoja civilne misije sveučilišta.

Trajanje projekta:

1. siječnja 2011. - 15. prosinca 2011.

Projektna grupa:

Marko Turk, prof., član Izvršnog odbora Universitas - voditelj projekta

Tamara Fabac, mag. paed., članica Udruge Universitas - programska koordinatorica

Provođenje projekta omogućili:

FINANCIJSKA POTPORA

Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport

OPERATIVNA I TEHNIČKA POTPORA

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci

O UDRUZI...

Udruga za razvoj visokoga školstva „Universitas“ (u daljnjem tekstu: Udruga) osnovana je 1. lipnja 2000. godine, s ciljem razvijanja visokog školstva u Republici Hrvatskoj s posebnim naglaskom na poboljšanje njegove kvalitete.

Ključna područja rada Universitasa jesu:

- unapređivanje rada visokoškolskih institucija,
- usavršavanje kvalitete visokoškolske nastave i osposobljavanje i usavršavanje visokoškolskih nastavnika i suradnika
- promicanje i poticanje autonomnosti, slobode i digniteta znanstvene i nastavne djelatnosti na visokim učilištima
- poticanje razvojno-istraživačke djelatnosti u području visokoga školstva.

Osnivači udruge su nastavnici i studenti s više fakulteta Sveučilišta u Rijeci, a osnivanje Udruge pozdravili su nastavnici sa Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Ljubljani, kao i International Consortium for Educational Development (ICED), krovna organizacija koja okuplja udruge i institucije sa svih kontinenata koje se bave razvojem visokog obrazovanja.

Tijela udruge čine Upravni odbor, Izvršni odbor i Predsjednik/ca koji vode Udrugu te vode brigu o ostvarenju gore navedenih ciljeva te transparentnosti i promociji Udruge.

U svrhu ostvarivanja spomenutih ciljeva Udruga je do sada provela četiri značajna projekta koji su se provodili (provode se) kroz duže vremensko razdoblje. Osim navedenoga članovi Udruge sudjelovali su u mnogim raspravama o visokom školstvu na nacionalnoj i međunarodnoj razini, organizirali tribine, radili na vrednovanju kvalitete visokoškolske nastave, poticali stalno usavršavanje visokoškolskih nastavnika i suradnika, uključivali studenata kao aktivne sudionike visokog školstva te surađivati sa srodnim nacionalnim i internacionalnim organizacijama.

Više o Udruzi pogledajte na mrežnim stranicama www.universitas.hr.

U ovom se projektu polazilo od pretpostavke kako je povezivanje sveučilišta (akademske zajednice) i lokalne zajednice jedan od važnih segmenata u razvoju društva na određenom geografskom području. Kroz projekt, putem javnih tribina istaknula se i problematizirala tema povezanosti sveučilišta i njegova okruženja.

Jednogodišnjim projektom, koji se provodio tijekom 2011. godine, namjera nam je bila približiti članovima akademske zajednice i širem građanstvu ideju o potrebi snažnijeg povezivanja sveučilišta i lokalne zajednice, s posebnim naglaskom na definiranje konkretnih akcija (operacionalizacija) i promociju ideje o potrebi učenja zalaganjem u zajednici.

Navedenu problematiku predstavili smo zainteresiranim predstavnicima akademske i šire javnosti kroz četiri tematske tribine održane tijekom 2011. godine, a na kojima su sudjelovali renomirani predavači – poznavatelji ove teme iz različitih područja. Na taj smo način temu učinili pristupačnom svim zainteresiranim pojedincima i/ili grupama.

Tribine održane u sklopu ovoga projekta, a čiji kratki opis donosimo u nastavku ovoga Izvještaja, jesu sljedeće:

1. **Reforma (visokoga) obrazovanja: nazire li se svjetlo na kraju tunela?** gost predavač: **Goran Radman**, dekan Veleučilišta VERN'
2. **Zašto ne koristimo PISA-pokazatelje kao ekonomski razvijene zemlje?**, gost predavač: **Goran Sirovatka**, ravnatelj Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje
3. **EUforija - obrazovanje mladih i europske integracije**, gošća predavačica: **Emina Bužinkić**, izvršna direktorica Mreže mladih Hrvatske
4. **Zašto (mlađi) sveučilišni nastavnici nisu nositelji promjena na sveučilištu?** gošća predavačica: **dr. sc. Bojana Ćulum**, viša asistentica i znanstvena novakinja Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Rijeci

I. REFORMA (VISOKOGA) OBRAZOVANJA: NAZIRE LI SE SVJETLO NA KRAJU TUNELA?

U **utorak 29. ožujka 2011. godine** u organizaciji Udruge za razvoj visokoga školstva Universitas održana je tribina pod nazivom „**Reforma (visokog) obrazovanja: nazire li se svjetlo na kraju tunela?**“. Gost tribine bio je Goran Radman, dekan Veleučilišta VERN', a moderatorica tribine prof. dr. sc. Jasminka Ledić, predsjednica Universitasa.

Tribina je privukla velik broj zainteresirane publike, u prvom redu studenata i sveučilišnih nastavnika, ali i zainteresiranih građana koji su, u drugom dijelu tribine, potaknuli iznimno aktivnu i konstruktivnu raspravu.

U svojem izlaganju Goran Radman dotaknuo se mnogih aktualnih pitanja i problema opće društvene problematike koja je vrlo uspješno povezao s problemima i izazovima s kojima se sureće (visoko) obrazovanje u Hrvatskoj. Ovdje posebno skrećemo pozornost na one koji su potaknuli raspravu u nastavku tribine.

Radman ističe kako se u Hrvatskoj u posljednjih nekoliko godina, a što potvrđuju i recentna istraživanja, primjećuje značajan porast postotka visokoobrazovnog stanovništva te kako je u posljednjih dvadeset godina taj broj porastao za nešto više od 10% (s 9,4% s početka 90-ih godina prošlog stoljeća na 20% danas). Unatoč zabilježenom porastu, Hrvatska se i dalje nalazi na dnu ljestvice s obzirom na europski prosjek (40% visokoobrazovanih u populaciji radno sposobnih).

Primjećuje vrlo prisutan i živ sukob dva paralelna obrazovna sustava u Hrvatskoj, sveučilišnog i stručnog, pri čemu se potonji doživljava kao manje vrijedan, umjesto da se

jasnije artikuliraju razlike između sustava. U tome kontekstu Radman promišlja o obrazovnom sustavu u Hrvatskoj kao jedinstvenom sustavu binarnog karaktera, sveučilišnom i stručnom, a ne o dva paralelna sustava kakva danas postoje i koja će se prema Radmanovim riječima očito i dalje na taj način razvijati. Željeni bi sustav binarnog karaktera trebao imati zajednički cilj, ali jasno izraženu razliku u sadržaju i ishodima, biti transparentan te osigurati i i snažno poticati mobilnost između dva moda jedinstvenog sustava.

U kontekstu daljnje rasprave, Radman je istaknuo primjer Sveučilišta u Rijeci kao sveučilišta koje se mijenja, koje postaje sve prepoznatljivije u zajednici i društvu te koje zna iskomunicirati ono što želi.

U zaključku Radman ističe kako u Hrvatskoj ne postoji jasno i javno artikulirana vizija razvoja društva, nedostaje političko vodstvo koje bi znalo i bilo spremno jasno artikulirati ono što želi. Nedostaje brza i adekvatna spremnost na promjene. A kapacitete za iznjedriti promjene u ovakvom stanju, naglašava Radman, trebamo stvarati sami. Kako? Obrazovanjem, obrazovanjem i obrazovanjem!

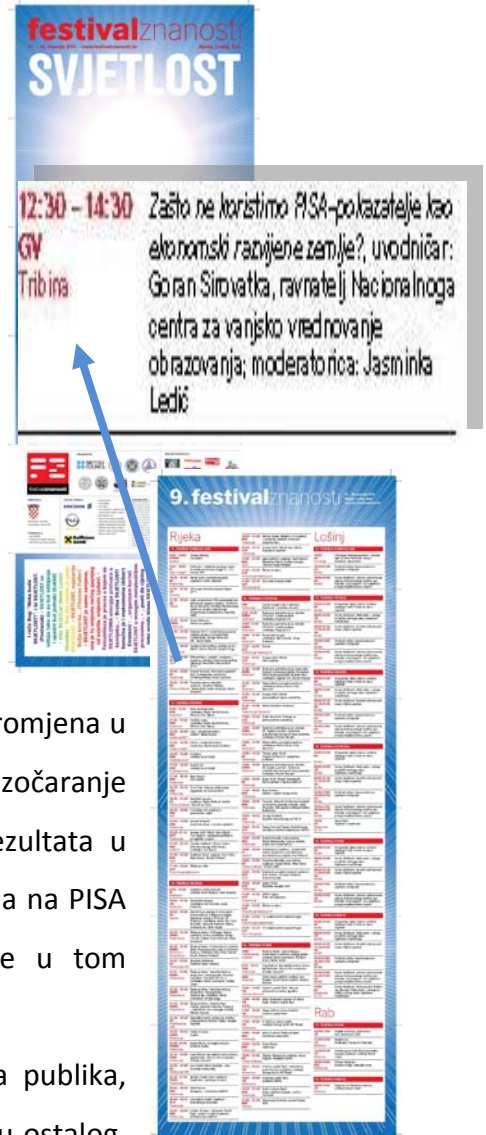
II. ZAŠTO NE KORISTIMO PISA POKAZATELJE KAO EKONOMSKI RAZVIJENE ZEMLJE?

U organizaciji Udruge za razvoj visokoga školstva „Univesitas“ u sklopu **Festivala znanosti**, u **ponedjeljak, 11. travnja 2011. godine** održana je tribina „**Zašto ne koristimo PISA pokazatelje kao ekonomski razvijene zemlje?**“. Gost tribine bio je **Goran Sirovatka**, ravnatelj Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje. Moderatorica tribine bila je prof. dr. sc. **Jasminka Ledić** s Filozofskog fakulteta u Rijeci.

Cilj tribine bio je upoznati javnost s rezultatima recentnog PISA istraživanja provedenog u Hrvatskoj, diseminirati njegove rezultate, te – posebno – ukazati na važnost PISA pokazatelja za napredak zemlje. Gost tribine posebno je isticao iskustva stranih zemalja i njihove akcijske planove temeljene na PISA pokazateljima, koji su doveli do promjena u sustavu odgoja i obrazovanja. Ukazao je na svojevrsno razočaranje nositelja PISA istraživanja u Hrvatskoj percepcijom PISA rezultata u našoj zemlji, te posebno izostankom reakcije relevantnih tijela na PISA pokazatelje, te posebno na nedostake prosvjetne politike u tom kontekstu.

Nakon izlaganja, u raspravu se uključila vrlo aktivna publika, dominantno iz akademskog sektora, te srednjih škola. Između ostalog, zaključeno je da svi relevantni čimbenici trebaju čim je više moguće ukazivati na potrebu da PISA pokazatelji postanu jedan od važnih aspekata u kreiranju prosvjetne politike.

Stoga se na tribini pokušalo odgovoriti i raspraviti na niz pitanja. Je li današnji proces školovanja i studiranja ispunjava taj zadatak? Znamo li za kakvu se budućnost trebamo spremati? Jesmo li u stanju ispravno protumačiti sadašnju krizu i tražiti izlaze u pravom smjeru? Je li se tijekom vašeg školovanja znalo za ograničenja pred kojima smo se kao civilizacija našli zatečeni? Ako se za ograničenja znalo, zašto o njima niste učili? Što će doista biti važno znati u 21. stoljeću? Je li netko, negdje pokušava uspostaviti istinski održivi način življenja?

III. EUFORIJA – OBRAZOVANJE MLADIH I EUROPSKE INTEGRACIJE

UNIVERSITAS
udruženje za razvoj visokoga školstva

Šolska cesta 140B
HR-51200 Rijeka
Tel: +385 (0) 51 200 713
Fax: +385 (0) 51 200 799
www.universtas.hr

Euforija – obrazovanje mladih i europske integracije

Emina Bužinkić
Izvršna direktorica Mreže mladih Hrvatske

gošća je tribine koja će se održati u ponedjeljak 23. svibnja 2011. u 12.00 sati, u sobi 307 (3. kat) na Učiteljskom fakultetu u Rijeci, Slavka Krautzeka bb

Moderatorica tribine:
dr. sc. Bojana Čulum

O tome kakav je odnos mladih u Republici Hrvatskoj prema europskim integracijama i koja su očekivanja od obrazovnog procesa kada Hrvatska uđe u Europsku uniju bit će glavna pitanja ove tribine.

Između ostaloga gošća se se osvrnuti i na nekoliko strukturnih elemenata, od kojih ističemo: vrijednosne orijentacije mladih u Republici Hrvatskoj, utjecaj obrazovne politike na mlade, očekivanja mladih od ulaska u EU generalno i kroz proces obrazovanja.

Također, u svojem izlaganju gošća tribine dat će snažan naglasak na razlikovanju mitova od činjenica o EU.

Emina Bužinkić politološka je po vokaciji, a aktivna je u mreži mladih Hrvatske, Centru za mirovne studije i Documenti – Centru za suočavanje s prošlosti. U središtu interesa su joj politike za mlade, specifično obrazovne i politike podrške aktivnog sudjelovanja mladih u društvu. Na području bavi se društveno-političkim participacijom mladih i vrijednosnim orijentacijama mladih. Autorica je nekoliko radova o položaju mladih, politici za mlade i društveno-političkoj participaciji mladih.

Ova tribina provodi se u sklopu projekta „Srednjoškolska i fakultetska zajednica kako osnažiti mlade“ kojega Univerzitet podržava uz financijsku pomoć Pravorodnog građanskog udruženja i Odbora potpora Učiteljskog fakulteta u Rijeci.

Emina Bužinkić, izvršna direktorica Mreže mladih Hrvatske (MMH), održala je 23. svibnja 2011. godine predavanje pod nazivom 'Euforija - obrazovanje mladih i europske integracije'. Moderatorica tribine bile je dr. sc. Bojana Čulum s Filozofskog fakulteta u Rijeci.

Predavanju je prisustvovalo oko 40 sudionika, studenata Filozofskog fakulteta u Rijeci i drugih zainteresiranih. U fokusu predavanja bio je odnos mladih u Republici Hrvatskoj prema europskim integracijama i

očekivanja od obrazovnog procesa kada Republika Hrvatska uđe u Europsku uniju.

Sudionicima su predstavljani neki od najznačajnijih rezultata istraživanja o vrijednosnim orijentacijama mladih u Hrvatskoj.

Diskusija je, osim vrijednosnih orijentacija mladih, obuhvatila i utjecaj obrazovne politike na mlade, očekivanja mladih od ulaska u EU generalno i kroz proces obrazovanja. Predavanje je bilo medijski popraćeno, a gošća je tom prilikom dala i nekoliko izjava za medije.

IV. ZAŠTO (MLAĐI) SVEUČILIŠNI NASTAVNICI NISU NOSITELJI PROMJENA NA SVEUČILIŠTU?

U organizaciji Udruge za razvoj visokoga školstva „Universitas“ u utorak, 15. studenog 2011. godine na Učiteljskom fakultetu u Rijeci održana je tribina 'Zašto (mlađi) sveučilišni nastavnici nisu nositelji promjena na sveučilištu?'. Gošća tribine bila je **dr. sc. Bojana Čulum**, znanstvena novakinja i viša asistentica Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Rijeci. Moderatorica tribine bila je prof. dr. sc. Jasminka Ledić s Filozofskog fakulteta u Rijeci.

Na tribini su predstavljene rezultati istraživanja kojima se ispitala spremnost sveučilišnih nastavnika na uvođenje promjena, s posebnim naglaskom na analizu mogućnosti integracije civilne misije u akademske djelatnosti na hrvatskim sveučilištima. Rezultati istraživanja pokazuju da je među sveučilišnim nastavnicima u Hrvatskoj malo onih koji prihvaćaju promjene u nastavnom i istraživačkom radu, više neutralnih spram promjena, a najviše onih koji se promjenama opiru, među kojima je najviše onih na početku akademske karijere.

Cilj tribine bio je ukazati na izazove ovakvoga stanja, te ukazati na moguće razloge i pristupe rješenjima u kontekstu upravljanja promjenama.

Nakon izlaganja, u raspravu se uključila vrlo aktivna publika. Primjerice, raspravljalo se o kriterijima zapošljavanja znanstvenih novaka, te ideji da je za prihvaćanje promjena potrebno imati iskustvo i podršku, a promjena uvijek uključuje rizik, što se ne uklapa u kontekst u kojemu mlađi sveučilišni nastavnici djeluju. Zaključeno je da u Hrvatskoj ne postoji jasna vizija društvenog razvoja i vrijednosti koje bi se trebale promovirati, a u kojima bi sveučilišta trebala imati vodeću ulogu, te na taj način doprinjeti društvenom razvoju.

O TRIBINAMA...

Tribine u organizaciji Udruge za razvoj visokoga školstva „Universitas“ oduvijek su privlačile veliki broj zainteresirane akademske i šire javnosti. 'Tradicija' se nastavila i tijekom održavanja tribina u sklopu ovoga projekta.

Studenti, sveučilišni nastavnici, predstavnici nevladinog sektora, mediji i šire građanstvo, redovito su bili gosti tribina¹. Pitanja koja su se otvarala tijekom rasprava bila su izuzetno aktualna i provokativna, a doticala su se ne samo područja specifičnih već u tom kontekstu i mnogih općedruštvenih te problema lokalne zajednice.

Vjerujemo i nadamo se kako će koncept javnih rasprava u ovom ili sličnom obliku nastaviti biti prepoznatljiva aktivnost Universitasa i u narednom razdoblju.

¹ Prilikom održavanja svake od tribina redovito se vodila evidencija prisutnih gostiju. Navedenu evidenciju dostavljamo u prilogu ovog Izvješća.

JAVNA VIDLJIVOST PROJEKTA...

Udruga za razvoj visokoga školstva „Universitas“ detaljno promišlja o svojoj javnoj vidljivosti i odnosima s javnošću u svojem radu i djelovanju. Kako bi sve svoje aktivnosti što bolje prezentirali zainteresiranoj javnosti tijekom 2010. godine obnovili smo svoje mrežne stranice (www.universitas.hr) u čije se sadržaje i tijekom 2011. godine nastavilo redovito ulagati i redovito ih obnavljati. Na mrežnim stranicama redovito su se objavljivale aktualne informacije iz područja visokog obrazovanja ali i odgoja i obrazovanja općenito. Također na mrežnim stranicama Udruge redovito informiramo naše članove i širu javnost o svim našim projektima i aktivnostima. Valja napomenuti kako lista elektroničke pošte na koju se redovito odašilju informacije o aktivnostima Universitasa broji preko 500 članova.

Projekt „Sveučilište i lokalna zajednica: kako osnažiti veze“ također je bio javno prezentiran. Tako se na početku projekta odaslala Izjava za javnost povodom pokretanja projekta, a koja je i objavljena u dnevnim novinama (Novi list, 26. veljače 2010.). Također, projekt je najavljen i u radijskoj emisiji *Akademskih kvarat ure* (Radio Rijeka, 22. veljače 2010. godine), a voditelj projekta dao je petanestominutni intervju za emisiju Radio Sova.

Najava projektnih aktivnosti – tribina redovito je odašiljana akademskoj i široj javnosti putem naših mrežnih stranica, objavljivana je na mrežnim stranicama Sveučilišta u Rijeci te pojedinih Fakulteta (primjerice: Tehničkog, Učiteljskog, Ekonomskog i Građevinskog).

Također putem poziva koje je Udruga unaprijed slala, predstavnici sredstava javnog priopćavanja redovito su bili

informirani o održavanju tribina te su sukladno svojim mogućnostima medijski ih pratili. Tribine su bile redovite najavljivane u dnevnoj emisiji *Kamo danas* (Radio Rijeka) te rubrici *Gradski vodič* (Novi list). Također s pojedinim gostima predstavnici medija (prvenstveno Radio Rijeke) napravili su i kratke intervju koji su bili emitirani u tematskim dnevnim emisijama.

FINANCIJE PROJEKTA...

Ukupno dodijeljeno sredstava od strane Primorsko-goranske županije: **6.000,00 kn.**

Opis	Vrijeme trajanja projekta: 12 mjeseci				
	Jedinica mjere	Količina	Jedinični trošak	Ukupno	Sredstva PGŽ-a
1. Troškovi osoblja na projektu					
1.1. Voditelj projekta	mjesec	8	150,00	1.200,00	1.200,00
1.2. Programska koordinatorica	mjesec	5	100,00	500,00	500,00
Ukupno troškovi osoblja				1.700,00	1.700,00
3. Direktni troškovi					
3.1. Predavači	osoba/tribina	1/4	700,00	2.800,00	2.800,00
3.2. Moderatori	osoba/tribina	1/4	350,00	1.400,00	1.400,00
3.4. Najam prostora za predavanja...	dan	3	200,00	600,00	0,00
3.5. Najam opreme (računalo i projektor)	dan	3	500,00	1.500,00	0,00
3.10. Troškovi reprezentacije za tribine	Tribina	4	100,00	400,00	0,00
Ukupno direktni troškovi				6.000,00	4.200,00
4. Ostali troškovi					
4.1. Hladni pogon	paušal	8	50,00	450,00	0,00
4.2. Nepredvidivi troškovi	paušal	8	30,00	240,00	100,00
Ukupno ostali troškovi				690,00	100,00
UKUPNO TROŠKOVI PROJEKTA				9.190,00	6.000,00

NAPOMENA: Iznosi honorara za voditeljicu projekta, projektnog koordinatora, predavače i moderatore izraženi su u bruto iznosima budući da su na taj način sklapani i Ugovori. Kopije Ugovora i računa nalaze se u prilogu tiskanoj verziji Izvješća.

PRILOZI...

- I. Novinski isječci o projektu i press materijal Udruge
- II. Evidencija prisutnih na tribinama
- III. Prilozi Financijskom izvješću